

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1209
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.2.2024/38
Karar Numarası : 2024/149
Başvuran : Y. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Elazığ 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın bulunduğu Kurumda birtakım hak ihlallerine maruz kaldığı iddiası ile nakil talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 25/7/2022 tarihinde nakil işleminin gerçekleştirilebilmesi için açlık grevine girdiğini, Elazığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunmak istemediğini; Edirne, Bolu veya İstanbul illerinden birinde bulunan ceza infaz kurumlarından birinde bulunmak istediğini,

b. Kurum ve Kuruluşlara açlık grevinde olduğunu özellikle belirtilerek mağduriyetinin giderilmesini istediğini, kurum ve kuruluşlara yazdığı dilekçelere çıkış yapılmadığını, çıkış yapılan dilekçelerine ise herhangi bir cevabın verilmediğini, göndermek istediği dilekçeler sebebiyle kendisinden ücret talep edildiğini,

c. Hastaneye götürüldüğü sırada darp edildiğini,

ç. Ailesinin ziyaretine gelemediğini ve maddi durumunun iyi olmaması sebebiyle kantinden ihtiyaçlarını karşılayamadığını,

d. Kurum içerisinde çalışarak para kazanmasına izin verilmediğini, sağlık problemleri yaşaması sebebiyle hastaneye sevkini sağlanması gerektiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Elazığ 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın Kuruma geldiği gün itibariyle disiplin cezalarının bulunduğu ve bu sebeple isteğe bağlı nakil talebinde bulunamaması sebebiyle farklı sebepleri bahane ederek açlık grevlerine girdiği, açlık grevleri sonucu aldığı disiplin cezalarının iyi halli olma süresini uzatması sebebiyle isteğe bağlı nakil talebinde bulunamadığı fakat 7/9/2023 tarihi itibariyle iyi halini aldığı ve herhangi bir disiplin cezası olmamasına istinaden isteğe bağlı nakil talebinde bulunabildiği,

b. Kuruma 10/5/2022 tarihinde nakil geldiği, kolunun bükülerek kırılmasına ilişkin olayın Kuruma gelmeden önce yaşandığı, Kuruma alındığında ilk muayenesinde böyle bir durumun tespit edilmediği, son bir aylık nöroloji polikliniğine sevk evraklarının yazı ekinde sunulduğu,

c. Mahpuslar tarafından Adalet Bakanlığı ve bağlı bulunduğu birimler haricinde yazılan dilekçelerin posta yolu ile gönderildiği,

ç. Yemeklerin günlük kişi başına düşen iaaşe miktarı göz önünde bulundurularak mevsimine göre günde en az üç öğün olmak üzere gıda mühendisi gözetiminde Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumundan geldiği, mahpus sayısına göre gelen yemeklerin tüm mahpuslara eşit miktarda pay edilerek dağıtıldığı, mezkûr iddialara ilişkin

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kurum personelinin herhangi bir kasıt, kusur ve ihmali bulunmadığı ayrıca başvuranın tehlikeli hükümlü olması sebebiyle iş yurtlarında çalıştırılmadığı belirtilmiştir.

4. Başvuran tarafından Kurumumuza yasal süre içerisinde yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir." ve sekizinci fıkrasında yer alan "9'uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır." delaleti ile özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; ... yönlerinden incelenir. "

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşme'nin (AİHS) 3'üncü maddesi herhangi bir sınırlama öngörmeksizin işkence, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve cezaların yasaklanmasının mutlak mahiyetini belirtmektedir. Kötü muamele yasağının mutlak mahiyeti Anayasa'nın 15'inci maddesi kapsamında belirtilen savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike halinde dahi istisna

öngörmemiştir. Aynı şekilde AIHS'in 15'inci maddesi ile kötü muamele yasağına ilişkin herhangi bir istisna öngörülmemiştir (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AIHM], *Selmouni/Fransa [BD]*, B. No: 25803/94, 28/7/1999, para. 95; *Assenov ve diğerleri/Bulgaristan*, B. No: 24760/94, 28/10/1998, para.93.).

13. Başvuranın nakil işleminin gerçekleştirilmesi için açlık grevine girdiği, hastaneye götürüldüğü esnada darp edildiği, dilekçelerine çıkış yapılmadığı, çıkış yapılan dilekçelerine ise cevap verilmediği iddiaları kapsamında başvuran tarafından Kurumumuza yapılan ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından 6/12/2023 tarihli toplantıda 2023/1019 ve 2023/1020 karar numaraları ile *kabul edilmezlik* kararlarının verildiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, başvuranın mezkûr iddialarının kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

14. Başvuranın maddi durumunun iyi olmaması sebebiyle kantinden ihtiyaçlarını karşılayamadığı, Kurum içerisinde çalışarak para kazanmasına izin verilmediği, hastanenin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanması gerektiği iddiaları kapsamında muhatap Kurum tarafından gönderilen cevabi yazı ve ekler incelendiğinde; günlük kişi başına düşen iâşe miktarı göz önünde bulundurularak mevsimine göre hazırlanan yemeklerin günde en az üç öğün olacak şekilde tüm mahpuslara eşit dağıtıldığı, başvuranın tehlikeli hükümlü olması sebebiyle çalıştırılmadığı ifade edilmiş, ayrıca başvuranın hastanenin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak ilaçlarının reçete edildiği tespit edilmiş olduğundan başvuranın soyut ve dayanaktan yoksun mezkûr iddialarının kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/2/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye